

ÖKOTÁRS
ALAPÍTVÁNY

AZ ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY HÍRLEVELE

2009. október

Újra lehet pályázni a 'Civil érdekérvényesítés és közösségfejlesztés' felhívásra

Elindult a Norvég Civil Támogatási Alap harmadik köre!

Tiltakozás uniós pályázat felfüggesztése ellen

Zöldutak: kerékpártúra a Dráva mentén - bemutatkozás Etyeken

További információ

Móra Veronika
igazgató, Ökotárs Alapítvány
411-3510, move@okotars.hu
www.okotars.hu

„Az Ökotárs Alapítvány nem nyereségérdekelt, politikától független, a környezet állapotának javulásáért és a hazai civil szféra és lakosság környezeti érzékenységének és tudatosságának fejlesztéséért tevékenykedő szervezet.”

ÚJRA LEHET PÁLYÁZNI A 'CIVIL ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS' FELHÍVÁSRA

Az Ökotárs Alapítvány a Trust for Civil Society in CEE forrásainak felhasználásával a tavaszi forduló értékelése nyomán ismét a pályázatot írt ki magyarországi civil szervezetek érdekérvényesítő képességét növelő programokra.

A program célja a civil szervezetek érdekképviselői és közösségi részvételt szolgáló tevékenységeinek megerősítése és fejlesztése elsősorban a vidéki településeken, bármely témában vagy ügyben. A felhívás keretében - egyebek mellett - az alábbi tevékenységekre lehet támogatást kérni:

- civil szervezet(ek) érdekérvényesítő kampányai, akciói (különösen olyan modellértékű tevékenységek, amelyek eredménye máshol is hasznosítható);
- az érdekérvényesítést szolgáló állásfoglalások, előkészítő és háttéranyagok készítése illetve (szükség esetén) a bírósági jogérvényesítés;
- a helyi és regionális döntéshozatalban való közösségi és társadalmi részvételt szolgáló civil hálózatok, munka-csoportok és más együttműködések létrehozása és/vagy továbbfejlesztése;
- a civil szervezet(ek) tagságának, társadalmi bázisának elismertségének növelése, a szervezet fejlesztése a hatékonyabb érdekérvényesítés céljából;
- az érdekérvényesítés és a társadalmi részvétel oktatása, elsősorban a helyi és regionális szervezetek ezirányú képzése.

Az érdekérvényesítés, a társadalmi kontroll és részvétel a civil szervezetek egyik legfontosabb demokratikus funkciója, mégis, korábbi tapasztalataink alapján úgy látjuk, hogy Magyarországon az ilyen céllal működő szervezetek száma csekély és erejük kicsi. Sok, korábban eredményesen működő csoport úgy tűnik belefásult a hiábavalónak látszó hadakozásba. Ezt erősíti, hogy 20 évvel a rendszerváltás után a közigazgatási szervek, intézmények legtöbbször még mindig nem a sokat emlegetett nyitottság és partnerség, hanem a titkolódzás és bezárkózás jegyében működnek. A civileknek ilyen körülmények között falakat kell áttörniük ott is, ahol inkább segítő kézre kellene találniuk. Ezért is tartjuk feladatunknak, hogy az Ökotárs az államtól független módon támogasson minden olyan tevékenységet, ami elősegíti a civil szervezetek és az általuk képviselt társadalmi csoportok: a szélesebb értelemben vett közösség, az érintett emberek érdekeinek megjelenítését a helyi és regionális döntéshozatali folyamatokban; a helyi társadalom, a lakosság aktivizálásának, összefogásának serkentését és a közigazgatás befolyásolását a közjó érdekében. A pályázaton támogatott projektek végrehajtásához az Ökotárs szakértői és módszertani támogatást is nyújt, tanácsadással és közösségfejlesztő szakemberek bevonásával.

A pályázatokat a <http://adomanyi.okotars.hu/> oldalon található online űrlapkitöltő rendszer használatával lehet beadni, 2009. október 26-ig (hétfő).

ELINDULT A NORVÉG CIVIL TÁMOGATÁSI ALAP HARMADIK KÖRE

A nyár folyamán EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus brüsszeli irodája úgy döntött, hogy az eredeti 6,5 millió eurós keretösszeget felül további 400 ezer euró támogatásban részesíti az NCTA-t. Ez – egyesítve az első két kör maradványával – lehetővé tette, hogy az Ökotárs Alapítvány az Autonómia Alapítvánnyal, a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvánnyal és a Kárpátok Alapítvány-Magyarországgal együttműködve, egy újabb, harmadik pályázati kört hirdessen meg, összesen majdnem egymillió eurós keretösszeggel.

A Norvég Civil Támogatási Alap célja a hazai civil szervezetek erősítése, munkájuk támogatása a korábbiakhoz hasonlóan négy fő témakörben, egyenként 2-20,000 € támogatással:

1. környezetvédelem és fenntartható fejlődés;
2. civil szervezetek kapacitásfejlesztése;
3. szociális kohézió, gyermek- és egészségvédelem;
4. kulturális örökségvédelem.

Építve a korábbi pályázatok értékelése során szerzett tapasztalatokra, a lebonyolító alapítványok több tekintetben módosították a pályázati felhíváson és eljárásrenden. A legfontosabb újdonság, hogy a pályázat az eddigi egy helyett kétfordulós lett:

Az első fordulóban a pályázóknak csak egy rövid projektötletet kellett benyújtaniuk a www.norvegcivilalap.hu egyszerűsített on-line űrlapján. Erre 2009. szeptember 4. és október 5. között volt lehetőség. A projektötletekből a négy témakör értékelői november elejéig választják ki azokat a pályázatokat, amelyeket részletes kidolgozásra érdemesnek tartanak (várhatóan összesen kb. 200 projektötletet).

A második fordulóban kell a továbbjutott pályázóknak részletes projekttervüket benyújtaniuk szintén a www.norvegcivilalap.hu űrlapkitöltő rendszerén keresztül. A minél színvonalasabb pályázatok kidolgozása érdekében a négy témagazda alapítvány munkatársai minden régióban egynapos projekttervező és – fejlesztő képzéseket tartanak, amelyek minden továbbjutott pályázó számára ingyenesek. A végleges pályázatok beadásának határideje **2009. december 21.** éjfél. A támogatási döntést legkésőbb 2010 február

végéig hozza meg a négy lebonyolító alapítvány – a nyertes szervezeteknek összesen 10 hónap áll majd rendelkezésre projektjeik végrehajtására.

A Norvég Civil Támogatási Alap nagy sikerrel mutatkozott be az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus tanulságairól szóló konferencián is, amelyet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a norvég követség rendezett szeptember 23-án. Az esemény fényét emelte Haakon Magnus norvég koronaherceg és Elisabeth Waalas külügyminiszter-helyettes részvétele is. A tapasztalatcsere és a fejlesztési javaslatok megfogalmazása egyben már egy következő támogatási periódus előkészítését is szolgálta.

Haakon Magnus koronaherceg megnyitó beszéde

A konferencia utána hercegi pár látogatást tett az NCTA-ból támogatott XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Közmunka Egyesületnél, hogy megismerkedjen a szervezet ifjú-sági pályáorientációs projektjével.

TILTAKOZÁS UNIÓS PÁLYÁZAT FELFÜGGESZTÉSE ELLEN

Az Ökotárs Alapítvány kezdeményezésére szeptember 17-én 7 civil szervezet közös nyílt levélben fordult dr. Vági Mártonhoz, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnökéhez, Varga Imre fejlesztési és gazdasági valamint dr. Herczog László szociális és munkaügyi miniszterhez a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Közösségi kezdeményezések, programok támogatása” című pályázati felhívás felfüggesztése miatt.

A példátlan módon, a beadási határidő napján (!), egyetlen kurta közleménnyel határozatlan időre és indoklás nélkül felfüggesztett kiírás az uniós pályázatok között egy eddig egyedülálló lehetőséget kínált volna a civil szervezeteknek. A TÁMOP-5.5.1. sorszámot viselő konstrukció ugyanis Magyarországon elsőként alkalmazná az ún. közvetett támogatási (global grant) eljárásrendet, amelyet civil szervezetek már régóta szorgalmaztak. Ennek lényege, hogy a kisebb összegű támogatások szétszétásával az NFÜ külső (pályázati úton kiválasztott) közvetítő szervezetet bíz meg a rugalmasabb és gyorsabb lebonyolítás érdekében.

A június végén közzétett (a közvetítő szervezet kiválasztására irányuló) felhívás általános célkitűzése a magyar társadalom egyik legsúlyosabb problémájának megoldásához járulhatna hozzá: a közösség- és

bizalomhiány leküzdéséhez, a társadalmi önszerveződés és az aktív állampolgárság erősítéséhez. Ráadásul egy olyan időszakban, amikor a költségvetési források szűkössége (pl. a Nemzeti Civil Alapprogram forrásainak csökkenése) miatt a civil szervezetek és közösségek amúgy is egyre kevesebb támogatásban részesülnek, és így egyre kevésbé lesznek képesek társadalmi szerepük, küldetésük betöltésére. Ezt ellensúlyozhatnák némileg a TÁMOP-5.5.1. által nyújtott lehetőségek.

A pályázati felhívás közzétételét igen hosszú, több éves előkészítő munka előzte meg. E tárgyalási folyamatban az ügynökség, a tárca és egyéb érdekelt felek mellett a hazai civil szektort jól ismerő, adományozásban és pályáztatásban jártas szervezetek – egyebek mellett a levél aláíró is – tevékenyen részt vettek. A sokfordulós előkészítés fényében különösen érthetetlen, hogy épp a beadási határidő napján fedezett fel az ügynökség olyan eljárási-jogi akadályokat, amelyekkel később a felfüggesztést indokolta.

Ebben a helyzetben azonban a pályázati eljárás bármilyen további halasztása vagy új eljárás indítása végzetes csúszáshoz vezethet, hiszen az uniós szabályok miatt a TÁMOP-5.5.1.-re allokált forrásokat 2011 végéig mindenképpen ki kell fizetni. E korlát miatt már a most felfüggesztett pályázati felhívás is igen szűkös határidőket szabott, különösen a közösségi akciók, programok tényleges kidolgozása és végrehajtása (kb. 8-10 hónap) tekintetében. Ennek bármilyen további csökkentése egyszerűen értelmetlenné teheti a program meghirdetését, hiszen a pályázó civil szervezetnek nem maradna ideje a forrás „értelmes” elköltésére, sikeres és eredményes programok kivitelezésére.

Mindezért a levél aláírói – az Ökotárs mellett az Autónia Alapítvány, a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány, a Kárpátok Alapítvány-Magyarország, a Közösségfejlesztők Egyesülete, a Szövetség a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért valamint a Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetsége - nyílt levelükben a pályázat felfüggesztésének nyilvános indoklását, a döntés azonnali eltörlését, és a beadási határidőre beérkezett pályamunkák elbírálásának folytatását kérték az illetékesektől. A levelet a sajtó képviselőinek is eljuttatták.

ZÖLDUTAK: KERÉKPÁRTÚRA A DRÁVA MENTÉN, BEMUTATKOZÁS ETYEKEN

Augusztus 24-29 között a Linea Directa Kft. támogatásával az Ökotárs terepbejáró-ismerkedő kerékpártúrát tett a leendő Dráva menti 'Vasfüggöny' Zöldút vonalán.

Túra résztvevők egy hidegháborús bunker előtt

fenntarthatóságát. Az Ökotárs Alapítvány az eddigi kezdeményezések nyomán egy zöldutas szemléletű túraúthálózat kialakítását tűzte ki, melyet az egyes szaka-szok gondozásában helyi szinten részt vevő szervezetek partnersége hívna életre, és működtetne a jövőben. Az így létrejövő Vasfüggöny Zöldutak az egykori határzár teljes hosszában, Rajkától Kübekházáig húzódik majd.

Kilátás a Drávára Heresznyénél

A hajdani vasfüggöny mente még ma is érintetlen, ipari létesítményektől mentes, természeti értékekben dúskáló zöldfolyosó. Ennek a közkincsnek a védelmére indította el a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) 2004-ben Európai Zöld Sáv (European Green Belt) programját, melynek küldetése „a Barents-tengertől a Fekete-tengerig húzódó ökológiai hálózat gerincének létrehozása, a természetvédelemért és a fenntartható fejlődésért folytatott határon átnyúló együttműködésekre alapozva”. Az Európai Parlament zöld frakciójának tagjai is sikerrel küzdenek a vasfüggöny egykori nyomvonala mentén máig létező és a légi fotókon jól láthatóan összefüggő, mintegy 6800 km hosszú zöldfolyosó megőrzéséért. Kezdeményezésük neve a Vasfüggöny Túraút (Iron Curtain Trail), amely a szelíd és kerékpáros turizmus eszközével hivatott biztosítani az érintett települések természeti és kulturális örökségének gazdasági

Drávakapu Bemutatóközpont

A mostani, 260 kilométeres tekerés célja kettős volt: egyrészt, hogy a zöldutas csapat tájékozódjon, ismerkedjen a Dráva menti településekkel, civil szervezetekkel és egyéb lehetséges partnerekkel, másrészt, hogy hírét vigye zöldutas gondolkodásnak és módszernek. A kicsiny, de elszánt bringás társaság Magyarbólyról indulva Kémes-Drávatamási-Bélavár-Órtilos útvonalon, összesen 52 település érintésével érkezett meg a letenyei végállomásra. Útjuk egy részét a Duna-Dráva Nemzeti Park munkatársainak értő kalauzolása mellett tették meg, de találkoztak polgármesterekkel, helyi kézművesekkel, falusi szállásadókkal és sok más emberrel, akik partnerként később hasznosan kapcsolódhatnak a Vasfüggöny Zöldút fejlesztéséhez. Emellett persze a természeti szépségek megtekintése, a fürdés és a minden

kerékpártúrára jellemző izgalmak (eltévedések, defektek) sem maradhattak el!

Az Ökotárs zöldutas partnerei bemutatkoztak a szeptember 26-27-én tartott etyeki Kezes-Lábos Fesztiválon is. A program standján a Zöldútmutató c. könyv és a partnerek kiadványai mellett helyi termékeikkel vettek részt a Duna-Ipoly Zöldút, az Örökségeink Útján, a Pilisi Föld Szíve Zöldút és a

Budavidék Zöldút képviselői: verőcei lekvárokat és szörpöket, helyi sajtokat lehetett kóstolni és vásárolni, borszönyi viseletekben gyönyörködni. Sőt az Örökségeink Útján egyik partnere, a Pataki Gézengúzok Néptáncsoport a fesztivál fő színpadán is fellépett.

A rendezvény két napja alatt sokan látogatták meg a frekventált helyszínen álló standot és nagy érdeklődés mutatkozott a kiadványok iránt is. Reméljük, az érdeklődők közül minél többekkel találkozhatunk majd a zöldutakon is!